

EJDERSTED AMT

UFFESKOLEN

Tønning

Fra Als til Danevirke,
fra Sli til Ægirs Dør
skal Danmarks Løve springe
paa Gyldengrund som før.

Grundtvig.

Den ny Skolebygning er beliggende paa Vestsiden af Byen, et godt Stykke fra den tidligere, der nu benyttes som Lærerbolig. Den har 11 Skolestuer, Særløkkale for Fysik, Sløjd og Musik, Skolekøkken og Gymnastiksal samt en mindre Sal. Skolen er opført af Arkitekt Marius Lundt, Rensborg. Til Skolen hører særlige Boliger for Skoleinspektør og Pedel.

Den gamle Skolebygning (opført af Arkitekt Andreas Dall, Flensborg) er ombygget til Bolig for 4 Lærerfamilier. Som Følge af den trange Plads her og Manglen paa Boliger i øvrigt er der i 1955 opført en ny Bolig for 2 Lærerfamilier med Børn.

Den gamle Skolebarak i Tilslutning til den tidligere Uffeskoole er omdannet til et dansk Ungdomshjem, som ledes af Lærer K. P. Billund. Endvidere er det danske Sekretariat i Tønning indrettet i Barakken.

Grundstenen til den gamle Bygning blev nedlagt den 24. Juni 1935 af Grænseforeningens daværende Formand, Rektor H. P. Hansen, og den 19. Maj 1951 blev de tre Grundsten til den nye Skole nedlagt af Grænseforeningens Næstformand, Grosserer Peter Michaelsen, Lunderskov, Landdagsmand, Ingeniør Jørgen Andersen, Slesvig, og Skoleinspektør Anders Kølvræ.

Den 20. Oktober 1935 blev den gamle Skole indviet, medens den nuværende Skole blev indviet den 15. Juni 1952. Børnehaven blev aabnet samtidig med Skolen i 1935 og har nu til Huse i den nye Skolebygning. Tidligere var Børnehaven indrettet i en Barak, men denne brændte for nogle Aar siden.

Om Skolens Historie skriver Skoleinspektør Kølvræ:

»I 1931 begyndte Vandrelærer Jørgen Jørgensen, Slesvig, at give Børnene i Tønning Undervisning i Dansk i private Hjem. Forældrene bad Grænseforeningen om en Skole, og Resultatet blev Indvielsen den 20. Oktober 1935.

32 Børn var tilmeldt, og Skolen startede med Lærer Asger Kilde Jensen, Svendborg, og Frk. Anna Damkær Poulsen i Børnehaven.

Æren for Uffeskolens Oprettelse tilkommer i særlig Grad afdøde Grosserer Peter Michaelsen og fh. Kommunegartner Larsen Grøn, Holbæk, som med utrættelig Iver i første Halvdel af Trediveerne

Opmærksomt følger denne lille Pige i Tønning Skoleorkester Dirigentens Taktstok.

arbejdede for Oprettelse af en dansk Skole i Ejderstedområdet.

Det maa derfor betragtes som symbolsk, at den nye Skole er rejst paa en Grund, hvor tidligere fandtes en Bastion af Byens gamle Fæstningsværk, sløffet efter General Stenbocks Nederlag 1713.

Under et mægtigt Tryk fra tysk Side faldt Børnetallet stadig, men dog kun ganske langsomt, da Forældrene stod fast. Man forsøgte da med at flytte vore Forældre til Fabrikker i Kiel eller Hamborg.

1939 var Børnetallet nede paa 16, Kilde Jensen og Frk. Damkær Poulsen drog til Danmark, og min Kone og jeg overtog Skolen, som efter alt at dømme kun havde faa Leveaar tilbage.

Ved Kapitulationen var der kun 8 Børn tilbage, og deraf var de 3 mine egne.

Straks efter Kapitulationen begyndte det at strømme ind med Ommeldelser fra tysk Skole, og vi kunde aabne Skolen igen den 20. Oktober 1945 med 173 Børn. Tallet steg fra Termin til Termin, saa vi i Slutningen af 1946 var oppe paa 469 Børn, som vi maatte undervise næsten i Døgndrift i Skolen, i min private Lejlighed og til sidst i en Barak. En stor Part af disse Børn var i deres sidste Skoleaar, men Forældrene ønskede at lade dem faa et Aar eller to i dansk Skole, hvorfor vi havde Kon-

Skolen oprettet: 1935/36.

Egen Skolebygning: 1935.

Elevtal: 219 (Juni 1955).

Antal Lærere: 14.

Skolens Leder: Skoleinspektør Anders Kølraa (f. 1899).

Fadderske: Aabenraa.

Forældrerådets Formand: Snedkermester Albert Clasen, Danckwerthsgade 10, Tønning, Ejdersted.

Postadresse: Uffeskolen, Herzog Philipp-Allee 26, Tønning, Ejdersted.

Telefon: Tønning 236.

Tønning Skole.

firmandhold de første Gange paa omkring 60, og Indmeldelserne til 1. Klasse var paa omkring 40. Dette betød en ret snart dalende Kurve, som endnu ikke helt er holdt op.

Det sidste Aar har vi mærket et stigende Tryk fra tysk Side. Dette Tryk viser sig mest virkningsfuldt paa det økonomiske Omraade. Man lover Forældrene gode faste Stillinger, man giver dem Laan til Udbedring af deres Bedrift, og man vifter med Pengesedler. Modydelsen er, at Børnene skal omskoles til tysk Skole.

De økonomisk svagest stillede har svært ved at staa for Fristelsen, og man kan godt forstaa det, da det daglige Brød trods alt kommer i første Linie, og vi er ikke i Stand til at hjælpe dem i denne økonomiske Kamp.

Det betyder nemlig ikke, at Forældrenes Sindelag har vendt sig. Hvor ofte har vi ikke set, at Forældre med Taarer i Øjnene maa tage deres grædende Børn ud af Skolen. Saadanne Oplevelser slider fantastisk paa en Skolemand.

Da Havnemøller P. Petersen, Fredericia, en af Uffeskolens gamle Velgørere, for nogle Aar siden døde, blev der i Stedet for Kranse ved Begravelsen givet Pengegaver til Fordel for Sydslesvig. For en Del af disse Penge fik Uffeskolen en Afstøbning af Thorvaldsens smukke Relief af Achilles og Hector. Dette Minde om Havnemøller Petersen pryder nu Skolens Sal, hvor der tillige findes en Talerstol, skænket af de Haandværkere, som byggede Skolen. Talerstolen er forsynet med et Billedskærerarbejde, forestillende Skolens Bømærke, en Svanne, der flyver over Ejderen.

